İyilik işlememek üzere Allah'a yemin eden kimdir?

Aişe -radıyallahu anha- anlatıyor: "Bir defasında Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- kapı önünde yüksek sesle münakaşa eden iki kişinin seslerini duydu. Münakaşa edenlerden biri diğerinden (alacağını) bağışlamasını ve ona biraz müsamaha göstermesini istiyordu. Alacaklı ise: "Vallahi bağışlamam!" diye yemin edip duruyordu. Bunun üzerine Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- o ikisinin yanına giderek; «İyilik işlememek üzere Allah'a yemin eden kimdir?» diye sordu. Alacaklı: "Benim ey Allah'ın Rasûlü, borçlu nasıl arzu ederse öyle olsun." dedi.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Hadisin Manası: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kapı önünde yüksek sesle münakaşa eden iki kişinin seslerini duyar. Bu kimselerin sesleri öyle yükselir ki Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- evinin içinden yükselen bu sesleri duyar. Bu seslere kulak verince birinin diğerinden (alacağını) bağışlamasını ve ona biraz müsamaha göstermesini istediğini işitir. Yani alacağının bir kısmından vazgeçmesini ve biraz merhametli olmasını rica etmektedir. Diğeri ise "Vallahi bağışlamam!" diye yemin edip durmaktadır. Bunun üzerine Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- o ikisinin yanına giderek; «İyilik işlememek üzere Allah'a yemin eden kimdir?» diye sorar. Yani iyilik yapmamak üzere yemin eden de kim? diye sorar. Bunun üzerine alacaklı: "Benim ey Allah'ın Rasûlü, borçlu nasıl arzu ederse öyle olsun." der. Yani alacağım olan bu kişi ister borcun bir kısmını vermesin, isterse de ona müsamahalı davranayım. İmam Ahmed'in (24405) ve İmam İbn Hibban'ın (5031) rivayet ettiği hadisin metninde şu lafızlar yer almaktadır: "Dilersen onların istediği kadar indireyim ve dilersen sermayesini alayım. Onların istediği kadar indirmeyi tercih etti." Bu hadisin bu konu başlığında zikredilmesinin sebebi çok açıktır. Zira Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- anlaşmazlığa düşen iki kişinin arasını bulmuştur. İki seçenek ortaya çıkmıştır. Ya borcun bir kısmı indirilecek ya da biraz daha müsamahalı davranılacaktır. Bu hadise benzer başka bir hadis daha bulunmaktadır. Söz konusu hadisi İmam Buharî (2424) ve İmam Müslim (1558) Ka'b b. Malik -radıyallahu anh-'den rivayet etmiştir. Bu sahabenin Abdullah b. Ebi Hadrad el-Eslemî'den alacağı vardır. Ka'b b. Malik kendisine borçlu konumundaki sahabe Abdullah b. Ebi Hadrad el-Eslemî'den alacağını ister. Sesleri biraz yükselir. Yanlarından geçen Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- "Ey Ka'b!" diyerek sanki eliyle yarım işareti yapar. Bunu anlayan Ka'b alacağının yarısını alıp, diğer yarısını bağışlar." Müslüman kimse daima hayır işlemeyi düşünür. İnsanların arasını düzelterek hayırda bulunur. İki kişi yahut topluluk ya da aşiret arasında bir anlaşmazlık, kargaşa, dövüş ya da nefret yüklü duygular hakim ise hemen bu sıkıntılı durumu ıslah etmek için gayret eder. Ayrılık ve nefret etmeye sebebiyet verecek her türlü durumu ortadan kaldırmak için çalışarak, kardeşlik ve sevgi atmosferi oluşturur. Geçekten bir kimsenin bu şekilde davranması çok büyük bir hayır ve sevaptır. Böyle davranan kimsenin durumu oruç tutan, gece namaz kılan ve sadaka veren kimsenin durumundan daha hayırlıdır. Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır: «(Nafile) oruç tutmaktan ve sadaka vermekten ve namaz kılmaktan daha faziletli bir ameli

size söyleyeyim mi?» Ashap: - "Evet ey Allah'ın Rasûlü" dediler. Bunun üzerine: «Aralarında (düşmanlık olan) iki müminin arasını bulmaktır." Ebu Davûd, (4919) rivayet etmiştir. Şeyh el-Elbanî Sahihu Ebî Davud adlı eserinde bu hadisle ilgili olarak 'Sahih Hadis' demiştir. Hadis No: 4919.

http://www.sunnah.global/hadeeth/tr/show/3728